

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2014/1114
Datum van uitspraak
24 april 2014
Rolnummer
2013/AB/705

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00000007502-0001-0009-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - pensioenen
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

RIJKSDIENST VOOR PENSIOENEN, met zetel te 1060 BRUSSEL, Zuidertoren, appellant,
vertegenwoordigd door mr. QUADFLIEG P. loco mr. DE BOCK Ernest, advocaat te 1800
VILVOORDE, Xavier Buissetstraat 26,

tegen

V
door mr. BEIRENS I. loco mr. VAN ROEYEN Wim, advocaat te 9051 SINT-DENIJS-WESTREM,
Drie Koningenstraat 3

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 3 juni 2013 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 30 e kamer (A.R.10/9950/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 3 juli 2013,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 20 maart 2014 door advocaat-generaal J.-J. André,
- de repliek op dit schriftelijk advies, neergelegd ter griffie op 3 april 2014 voor de Rijksdienst voor Pensioenen,

= de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 13 maart 2014, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op de buitengewone openbare zitting van 29 april 2014. Vermits het beraad vroeger kon beëindigd worden, wordt het arrest op heden uitgesproken.

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.
De heer V , geboren op 1946, genoot vanaf 1 juli 2000 van een conventioneel brugpensioen en derhalve van werkloosheidsuitkeringen als bruggepensioneerde.

In de loop van het jaar 2010 stelde de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vast dat de heer V een boekhoudkantoor runde, en dit sinds 21 november 1996, waarvan hij onbezoldigd zaakvoerder was. Op die basis besloot de Rijksdienst op 10 maart 2010 de heer V vanaf 1 juli 2000 uit te sluiten uit het recht op werkloosheidsuitkeringen omdat hij in die periode niet zonder arbeid en zonder loon was. Rekening houdend met de wettelijke bepalingen inzake verjaring werden de werkloosheidsuitkeringen teruggevorderd voor de laatste vijf jaar. De heer V deed na de vaststelling van de ongeoorloofde cumul op 3 februari 2010 een aangifte van een toekomstige activiteit als zelfstandige. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening weigerde echter deze activiteit als een toekomstige activiteit te beschouwen, zodat de heer V ook naar de toekomst toe uitgesloten werd uit het recht op werkloosheidsuitkeringen.

2.
Op 16 april 2010 diende de heer V , die op dat ogenblik 63 jaar oud was, dan bij de Rijksdienst voor Pensioenen een aanvraag in tot het bekomen van een rustpensioen als werknemer vanaf 1 mei 2010.

Bij beslissing van 23 april 2010 heeft de Rijksdienst voor Pensioenen deze aanvraag afgewezen op de overweging dat de heer V gerechtigd was op een voltijds conventioneel brugpensioen. De Rijksdienst steunde daarbij op de bepaling van artikel 4, § 4

van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juni 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid. Deze bepaling voorziet dat voor de gerechtigde op een voltijds conventioneel brugpensioen het rustpensioen ten vroegste kan ingegaan op de eerste dag van de maand, volgend op deze waarin de gerechtigde de leeftijd van 65 jaar bereikt. Vanaf 1 september 2011 werd aan de heer V wel een rustpensioen toegekend omdat hij intussen 65 jaar geworden was.

3.

Bij verzoekschrift van 13 juli 2010 heeft de heer V. de beslissing van 23 april 2010 betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 3 juni 2013, ter kennis gebracht op 7 juni 2013, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de vordering van de heer V gegrond verklaard en de bestreden administratieve beslissing vernietigd.

4.

Bij verzoekschrift van 3 juli 2013 heeft de Rijksdienst voor Pensioenen hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingesteld binnen de maand na de kennisgeving van het bestreden vonnis en is dus eveneens tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

De eerste rechter was van oordeel dat geen toepassing kan gemaakt worden van het hoger vermelde artikel 4, § 4 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996 omdat de heer V, ingevolge zijn uitsluiting met terugwerkende kracht uit het regime van de werkloosheidsverzekering, geen gerechtigde was of was geweest op een voltijds brugpensioen.

2.

De Rijksdienst voor Pensioenen is van oordeel dat de heer V, door de aanvaarding van het conventioneel brugpensioen, definitief voor dit stelsel had gekozen, en derhalve het statuut van bruggepensioneerde behield, ook al verloor hij daarna het recht op werkloosheidsuitkeringen. De Rijksdienst voor Pensioenen verwijst terzake naar een aantal rechterlijke beslissingen en meer in het bijzonder naar een arrest van het Hof van Cassatie van 12 mei 1997. Volgens de Rijksdienst voor Pensioenen bleef de heer V. dan ook een gerechtigde op het brugpensioen.

De Rijksdienst voor Pensioenen verwijst verder naar de bepaling van artikel 25, eerste lid, van het Koninklijk Besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust en overlevingspensioen voor werknemers, dat voorziet dat het rust- en overlevingspensioen niet uitbetaalbaar is wanneer de werknemer een aanvullende vergoeding ontvangt, toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen.

3.

De heer V stelt in de eerste plaats dat hij in feite nooit het statuut van bruggepensioneerde verworven heeft. Hij verwijst naar artikel 4 van de cao nr. 17 van de Nationale Arbeidsraad met betrekking tot het brugpensioen waarin bepaald wordt dat de werknemers van 60 jaar en ouder die ontslagen worden, recht hebben op aanvullende vergoedingen voor brugpensioen voor zover ze werkloosheidsuitkeringen ontvangen. Vermits hij in feite nooit recht gehad heeft op werkloosheidsvergoedingen - omdat hij niet alle activiteit gestaakt had - zou hij sinds de aanvang van het brugpensioen niet aan de toekenningsvoorwaarden voor het recht op werkloosheidsuitkeringen, en bijgevolg aan de toekenningsvoorwaarde voor het recht op brugpensioen, voldaan hebben.

Ondergeschikt stelt de heer V dat hij in ieder geval niet kon beschouwd worden als een "gerechtigde op een brugpensioen" in de zin van artikel 4, § 4 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996, omdat hij, ingevolge de uitoefening van zijn beroepsactiviteit, geen recht had op werkloosheidsuitkeringen en dus ook niet op het brugpensioen.

In nog meer ondergeschikte orde stelt de heer V dat artikel 4, § 4 van het Koninklijk Besluit, van 23 december 1996 moet terzijde geschoven worden wegens schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Ingevolge deze bepaling kan immers de bruggepensioneerde slechts zijn wettelijk pensioen opvragen vanaf de leeftijd van 65 jaar, terwijl de persoon die instapt in het zogenaamde "Canada Dry" stelsel, zonder problemen zijn wettelijk pensioen kan opnemen.

Met betrekking tot de toepassing van artikel 25 van het Koninklijk Besluit nr. 50 stelt de heer V dat hij, ingevolge de beslissing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening van 10 maart 2010, ook het recht verloren heeft op de aanvullende vergoeding als bruggepensioneerde. De omstandigheid dat deze aanvullende vergoeding niet effectief werd teruggevorderd door de werkgever, zou daar geen afbreuk aan doen. De door de werkgever betaalde vergoeding zou immers de kwalificatie van een aanvullende vergoeding voor het brugpensioen verloren hebben.

In ondergeschikte orde stelt de heer V dat in ieder geval ook hier er een schending is van het gelijkheidsbeginsel doordat artikel 25 van het Koninklijk Besluit nr. 50 de betaling van een pensioen enkel uitsluit voor de bruggepensioneerden, maar niet voor de personen die in het kader van de Canada-dry regeling een vergelijkbare aanvullende vergoeding ontvangen. De heer V vraagt dat het arbeidshof dienaangaande een prejudiciële vraag zou stellen aan het Grondwettelijk Hof.

De uitsluiting op grond van artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996 (gerechtigde op een brugpensioen).

4.

Overeenkomstig artikel 2, § 1 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996 gaat in de regel het rustpensioen slechts in op de eerste dag van de maand volgend op deze waarin de belanghebbende dit aanvraagt en ten vroegste op de eerste dag van de maand, die volgt op deze waarin hij de pensioenleeftijd bereikt, pensioenleeftijd die vastgesteld is op 65 jaar. Artikel 4, § § 1 tot 3 van hetzelfde besluit vermelden een aantal uitzonderingen waarbij het rustpensioen vroeger kan ingaan en de toepassingsmodaliteiten daarvan. Artikel 4, § 1 bepaalt dan dat, in afwijking van § 1 van ditzelfde artikel, het rustpensioen ten vroegste ingaat op de eerste dag volgend op deze waarin de gerechtigde op een voltijds conventioneel brugpensioen de pensioenleeftijd van 65 jaar bereikt.

De vraag die zich aldus stelt is te weten of de heer V die in het jaar 2000 ontslagen werd met het genot van een brugpensioen, maar die ingevolge een beslissing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het recht op werkloosheidsuitkeringen verloor vanaf het ogenblik van de aanvraag van zijn brugpensioen, nog kan beschouwd worden als een gerechtigde op een brugpensioen.

5.

Het cassatiearrest van 12 mei 1997 (www.cass.be) waarnaar de Rijksdienst voor Pensioenen verwijst betrof de vraag of de werknemer, die geopteerd had voor het regime van het brugpensioen met de daaraan verbonden voordelen zoals het feit dat hij zich niet meer beschikbaar moest houden voor de arbeidsmarkt, nog afstand kon doen van zijn statuut van bruggepensioneerde, de arbeid kon hervatten om daarna terug te vallen op het gewone stelsel van de werkloosheidsverzekering. Het Hof van Cassatie beantwoordde die vraag negatief. Het bevestigde daarbij het arrest van het arbeidshof dat geoordeeld had dat het statuut van bruggepensioneerde aan de werknemer eens en voor altijd is toegekend, en dat de bruggepensioneerde niet meer op deze beslissing kan terugkomen.

Het arrest van het Hof van Cassatie heeft echter enkel betrekking op het recht van de bruggepensioneerde om, wanneer hij een einde gesteld heeft aan zijn brugpensioen, in de toekomst opnieuw aanspraak te maken de gewone werkloosheidsuitkeringen. Het betrof bovendien de situatie van een werknemer die rechtmatig het recht op brugpensioen verworven had (wat in huidige zaak in betwisting is). Deze rechtspraak kan niet zonder meer geëxtrapoleerd worden naar de situatie waarbij de bruggepensioneerde aanspraak wenst te

maken op een wettelijk pensioen. Dit laatste recht moet uitsluitend beoordeeld worden in functie van de bepaling van artikel 4, § 4 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996.

6.

Zoals de eerste rechter terecht oordeelde, kan in voorliggende zaak de heer V niet beschouwd worden als een gerechtigde op een brugpensioen in de zin van deze bepaling. Uit artikel 4 van de cao nr.17 van de Nationale Arbeidsraad van 17 december 1974, algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 16 januari 1975, blijkt dat de ontslagen werknemers van 60 jaar en ouder (leeftijd die bij cao's op paritair vlak of op ondernemingsvlak kon verlaagd worden) recht hebben op een aanvullende vergoeding brugpensioen voor zover zij werkloosheidsuitkeringen ontvangen. Het recht op een brugpensioen is door deze bepaling, zoals ook blijkt uit commentaar opgenomen in de cao, onlosmakelijk verbonden met het recht op werkloosheidsuitkeringen. In de voorliggende betwisting werd door de beslissing van de Gewestelijk Directeur van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, beslissing die bevestigd werd door een in kracht van gewijsde gegaan vonnis van de arbeidsrechtbank te Brussel van 16 januari 2012, aan de heer V het recht op werkloosheidsuitkeringen ontzegd vanaf de dag waarop hij, na zijn ontslag en in het kader van zijn brugpensioen, werkloosheidsuitkeringen heeft aangevraagd. Het gevolg van deze beslissing was dat hij juridisch ook het recht op de aanvullende vergoeding ten laste van de werkgever verloor. De heer V had aldus, op het ogenblik dat hij zijn pensioen aanvroeg, niet het statuut van gerechtigde op een brugpensioen en heeft dit in feite ook nooit gehad.

De Rijksdienst voor Pensioenen heeft dan ook ten onrechte toepassing gemaakt van artikel 4, § 4 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1996 om aan de heer V het recht op een pensioen te ontzeggen.

Het recht op uitbetaling van het rustpensioen in toepassing van art. 25 van het KB nr. 50 van 24 oktober 1967.

7.

Artikel 50 van het KB nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers bepaalt dat, uitgezonderd in de gevallen en onder de voorwaarden die door de Koning bepaald zijn, het rust- en overlevingspensioen slechts uitbetaalbaar is indien de gerechtigde geen beroepsarbeid uitoefent en zo hij geen vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid ontvangt, noch een uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens tijdskrediet of wegens het verminderen van de arbeidsprestaties, noch een aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen.

Terecht heeft de eerste rechter geoordeeld dat, vermits de heer V geen recht had op de aanvullende vergoeding brugpensioen, hij ook niet onder toepassing valt van het voormelde artikel 25. De vergoeding die door de werkgever toegekend werd - en in zoverre

ze niet teruggevorderd wordt, wat theoretisch mogelijk is - kan in rechte niet beschouwd worden als een aanvullende vergoeding in het kader van een conventioneel brugpensioen. Ze dient beschouwd te worden als een vrijwillige, extralegale, betaling die op zich geen beletsel vormt voor het recht op een vervroegd pensioen.

9.

Het vonnis van de eerste rechter dient dan ook bevestigd te worden. De bestreden administratieve beslissing moet vernietigd worden, wat uiteraard niet belet dat de Rijksdienst voor Pensioenen, bij de toekenning van het pensioen, dient te onderzoeken of de heer V geen inkomsten uit arbeid genoot die met het recht op een rustpensioen niet verenigbaar waren.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal, waarop replek voor de Rijksdienst voor Pensioenen,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis.

Veroordeelt, in toepassing van artikel 1017 al. 2 van het gerechtelijk wetboek, de Rijksdienst voor Pensioenen tot de kosten van het hoger beroep tot op heden begroot in hoofde van de heer V op € 160,36 rechtsplegingsvergoeding.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Jean BOULOGNE,
Bernadette MUSSCHE,
bediende,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

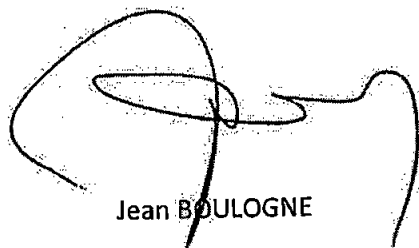
raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-
griffier.

Fernand KENIS;

Sven VAN DER HOEVEN;

Jean BOULOGNE

Bernadette MUSSCHE

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 24 april 2014 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN

